

Lieven Lahaye	Eva & Mia	
Alana Proosa	Janar Ala	<i>Neoslacker</i> ja muud jutud
Anu Juurak	Kolkaplika Gerda Nurk	<i>Nobody Likes The Records That You Play</i>
Gary Markle	Linda Kaljundi	
Hanna Samoson	Maria Esko	
Reigo Nahksepp	Merle Karro-Kalberg	
studio kollektiiv	Mia Maria Rohumaa	
Ulvi Haagensen	Oliver Issak	Kirjad Mardile 1
Kaisa Ling	Sanna Kartau	
	Tõnis Kahu	

Kallis Artjom

Loodan, et see kiri ei mõju kuidagi ebaviisakalt ega obsessiivselt. Tegelikult on asi hoopis vastupidi. Kirjutan selleks, et uurida sügavuti – nii loomingulisest kui isiklikust vaatepunktist lähtuvalt – sinu loomingu ja minu suhet.

Olen selles mõttes *halb* kunstivaataja, et mind huvitab alati pigem minu enda suhe teosega, kui see, millest see teos tegelikult räägib. Seetõttu on mul raske näha sinu kunsti eraldiseisvana nendest vähestest teadmiskildudest, mis ma sinu kohta kogunud olen. Mul on alati olnud raske loomingu ja elu vahele piiri tõmmata. Kas hea kunst ei sünnigi mitte lihtsalt meie elude kõrvalproduktina, kasvades välja meie igapäevastest praktikatest, mis siis rahapõhise kunstimaailma tarvis selgema vormistuse saavad?

Päikeseloojang, vaikselt võnkuvad kitarrikeeled. Ma tahaks uskuda, et see lugu ei sündinud algselt kunstiteosena, vaid sai hiljem nõ teise elu. *Kellele sa seda lugu mängisid?*

Mõtlen meie esmakohatumisele aastaid tagasi. Jalgpallimatš Milaanos San Siro staadionil. Ma ei tea jalgpallist õieti midagi, aga mind kannustas teadmine, et ma võin teeselda, et see huvitab mind. Sest sina huvitasid mind. Püüdsin kogeda seda nii, nagu sina seda koged. Keskendusin matši saatvatele helidele, kajadele, ühislaulmistele, karjumiste vahel tekkivatele harmooniatele. On see sinu jaoks samuti eelkõige akustiline kogemus? *Kas sellised hetked jõuavad ka sinu kunstiteostesse?*

Jalgpallile järgnes jalutuskäik varakevadise Milaano tänavatel, oli külm. Vestlesime, püüdsin sind mõista, aru saada, kuidas sa töötad. Tahtsin sinult õppida. Astusime sisse ühte baari, kus ajasime veidi juttu ühe Tallinnas üles kasvanud naisega. Ta oli purjus. Te rääkisite vene keeles ja mina limpsisin vaikides oma kokteili. Huvitav, kas keeleline lõhe tähendab, et me elame erinevates maailmades, kas see eraldab meid? Kui me varahommikul oma teed läksime, kuulasin su lugusid *repeat*'i peal SoundCloudist, Bandcampist ja kõigilt teistelt platvormidelt, kuhu sinu artistinime guugeldamine mind juhatas. Püüdsin aru saada, mida sa öelda tahad, lootsin läbi sinu muusika mõista, kuidas näed sa maailma, *ja sealhulgas mind*.

Sinu looming on kui kollaaž, mis viib mind tagasi mälestustesse, meenutades sind, aga ka mitmeid teisi inimesi. Nagu leek, mis kumab mu näol, ja ühtlasi ka sinu omal. *Kas kõik, keda sinu looming puudutab, on sama kergestisüttivad nagu mina?* Toidan ühel Viini tänaval hobust, sa kutsud mind ühele galerii väljapanekule, mis on minu arvates liiga kontseptuaalne, tühi. Pole minu maitse. Sinu filme galeriis ei näidata, aga mina lahkun näituselt ikkagi küsimusega: *oli see nüüd mingi kunstilistel eesmärkidel kokku pandud mõistatuslik kollaaž või ühe argielu praktika, kuhu ma ei kuulu?*

heade soovidega

eva & mia

Millegipärast meenus mulle Artjom Astrovi videoid vaadates eelkõige 1990ndate alguse popkultuuri fenomen *slacker*. Selle tuntuimaks esindajaks kindlasti ansambel Nirvana. Wikipedia ütleb muu hulgas, et *slackerit* iseloomustab „apaatia ja sihitus“. Sotsioloogide jaoks, kellele binaarskeemid meeldivad, vastandus *slackeri* pleekinud mentaliteet (Nirvana esimese plaadi nimi oli „Bleach“) 1980ndate hüpertrofeerunud ja patšokkidega kaunistatud saavutuskultuurile – rahad, pintsaklipslased, konservatiivid, kokaiin, Thatcher-Reagan, läige, jne.

Kui tolle 80ndate põlvkonna jaoks oli alatasa ajast puudus, siis *slackerite* jaoks oli seda nüüd üle, sest töö! nad ei käinud või kui siis kiirtoidukohas (vähemalt sellise *slackeri* kuvandi järgi, mida kohtame kasvõi MTV 90ndate kultussarjas „Beavis ja Butthead“ või Kanada kirjaniku Douglas Couplandi *zeitgeist*-romaanis „X-generatsioon“). Nende aeg võis ilmned teatavas materiaalsuses, mille puhul on võimalik tajuda kestust, kiirenemisi ja aeglustusi, võib-olla isegi paigalseise.

Astrovi post-, neo-, või metaslackerit, kui lubate, eristab sellest 90ndate variandist ilmselt seegi, et ta võib nende aja voolamiste tajumiste juures mõnd ida filosoofi või Bergsoni või Deleuze'i tsiteerida. Ilmselt ei iseloomusta teda ka apaatia ja sihitus, vaid miski, mida ainult võhik võib sellisena mõista.

Artjom Astrov on oma tegevuse puhul rääkinud ka millestki, mida ta on nimetanud „süvahängiks“. See on sedasorti hängimine, mille puhul hängija lihtsalt niisama ei hängi, vaid teeb seda kuidagi „süvamalt“, mida ilmselt on võimalik samastada ka kasulikkusega. Ei liigu ainult horisontaali mööda, mis võiks ühte tavalist hängi pigem iseloomustada, vaid omada ka vertikaalset möödet.

Usun, et ka neid kolme skrätsadeelset videot on võimalik vaadata tolles süvahängi võtmes. Esimeses kohtame hip-hopilikku luupivat ajakäsitlust. Teises kaminas (vist?) põlevaid puid. See on justkui avangardne versioon telekanalist, mis näitab kamina põlemist. Põlemist saadab eriksatielik minimalistlik mõtisklusmuusika, mille juures pole ka justkui kõik õigesti. Selline visuaalne „nyydis-muzak“.

Kolmandas videos kohtame loojuvat päikest urbanistlikul horisondil, mida näeme läbi võnkuvate kitarrikeelte. Seda saatmas kitarriplõnnimine, mis meenutab oma „sihituses ja apaatsuses“ mõnd plaadifirma Sub Pop (Nirvana alustas ka nende juures) 90ndate alguse bändi.

Huvitava efekti andis kaamera paigutamine kitarri kõlaaugu sisse. Pilk „mujalt“ oleks nagu automaatselt Teise pilk. Meid jälgitakse sealt, kust me seda ei tea. Võib-olla on see karistava judeokristliku jumala pilk, kes tahab öelda, et lolli on mängitud juba küll, aeg on ennast kokku võtta ja tegudele asuda.

„Juice“ (1992) on film neljast Harlemi tänavatel üles kasvanud poisist, kes kogevad igapäevaselt diskrimineerimist ja rassismi, keerutavad ja varastavad plaate, valmistuvad DJ-võistluseks ning otsivad samal ajal tõsist *juice*’i. 1990. aastate Harlemis tähendas see austust. See oli raha, sotsiaalne kapital, kõige väärtuslikum vara. Artjom Astrovi graafiline heliriba nõuab seda juurde – *got juice?* Astrovi teose refereeriv sarnasus filmiga: 1990. aastate hip-hopi referents – sãmplid, skrãts ja biit – on vaid/kõigest üks kiht/element mitmekihilises videokollaažis.

Tees. „*Nobody likes the records that you play*“ on samast filmist võetud sãmpel. *Queen Latifah* kãratab selles stseenis noorele pãtile, kes on DJ-võistlusele esitanud lamedat miksteibi ja üldse mãngib halbu plaate. Antitees. Sãmpelis kostab „you“ asemel tavaliselt „I“: „*Nobody likes the records that I play*“.

Astrovi lähtematerjali fũüsiliste omaduste tagantjãrele rõhutamise – koos selles sisalduvate piirangutega – meenutab *musique concrète*’i meetodeid ja avangardseid helikollaaže. 1940. aastatel Prantsusmaal alguse saanud katsetuslik helilooja, mis kasutab helilindiga manipuleerimisel ja helisignaali töötlemisel lähtematerjalina argiesemetega tekitatud helisid, rajas teed BBC Radiophonic Workshopile (Daphne Oram ja Delia Derbyshire) ning kogu jãrgnevale eksperimentaalsele ja elektroonilisele muusikale. Astrov monteerib videolõike digitaalses ruumis justkui oleks video ajajoonel analoogkandjale omane materiaalne passiivsus või magnetlindi lineaarsus, mida on võimalik töödelda, lõigata ja tagasi kokku kleepida, et lõplikul salvestisel kõiki kolme linti korraga mãngida.

Süntees. „*The records are ok; solid; krdi normaalne*“. Nende kahe teesi süntees on neutraalne okei – „*the records are fine; ok*“. Tehnilisi sõnu kasutamata näeb meeldimise ja mittemeeldimise väljendamine nii välja. Mida rohkem heli psũhhosomaatilist mõju kirjeldada, seda kaugemaks, triviaalsemaks see kogemus muutub.

Rakumembraani puhkepotentsiaal on vahemikus 0,7–2,5 Hz ning aktsioonipotentsiaali ehk nãrviimpulsi sagedus on kuni 200–300 Hz. Kui kehade elektromagnetilist välja, kehaakustikat, saaks kuuldavaks teha, siis Astrovi kolmeliikmeline fiktiivne bãnd moodustaks kokku tãiusliku valge mũra.

Tallinna vanalinnaga seoses räägitakse järjest rohkem vajadusest see kohalikele inimestele tagasi võita. Koos paljude riigiametite, muuseumide ja teatrite väljakolimisega on põhjuseid vanalinna minekuks jäänud järjest vähemaks. Ometi on vanalinna täielikus epitsentris, Raekoja platsis paiknev Hopneri maja üks neid – juba suhteliselt väheseid – kohti, mis pakub eri põlv- ja kogukondadest kohalikele võimalust koguneda, olgu siis erinevateks üritusteks või huviringideks.

Hoone ajalugu on omamoodi legendaarne, 1980. aastatel restaureeritud majas paiknes Tallinna Matkamaja. Samasse aega jääb ka vanalinna *comeback* – see langeb kokku hilisel nõukogude ajal lahvatanud huviga mineviku ja ajaloopärandi vastu. Mõned uurijad on isegi rääkinud vanalinnamoest. Igal juhul tähendas ulatuslik restaureerimine ka seda, et vanalinn omandas 1980. aastateks märksa keskaegsema ilme. Kuni 1990. aastate alguseni toimus majas vilgas tegevus: seal tegutses mitut liiki matkade spetsialiste ja komisjone, aastast lähetati nõudlikele kategooriamatkadele keskmiselt 300 rühma. Hoones asus ka matkateemaline raamatukogu. Ent kui nõukogude ajal oli tegemist massispordiga, siis koos nõukogude korraga kukkus kokku ka matkamise populaarsus ja vajadus matkamaja järele kadus.

Viimastel aastatel kipuvad vanalinnas ruumid uuesti tühjaks jääma – sedakorda aga ka kommertsruumid. Paljud nõukogudejärgsel ajal vanalinnas koha sisse võtnud restoranid, hotellid, suveniiri-pood on suletud. Oma mõju on avaldanud pandeemia ja hiljem sõja mõjul vähenenud turistide arv ja üldine majanduslangus. Vanalinna nägu on hakanud jälle muutuma – siia on tekkinud palju hüljatuid, tühjasid, kasutuseta paikasid. *Airbnb* korterite aknad on sageli pimedad. Kui 1950. aastatel oli vanalinnas 11 000 elanikku, siis täna on neid umbes 2500.

Kasutades ära Hopneri majale kuuluvat, kuid juba mõnda aega tühjana seisvat äripinda, toob Artjom Astrovi installatsioon välja vanalinna tühjades ruumides peituva potentsiaali. Video ja heli pakuvad ettekäänet kokku tulla. Matkamaja ruumidesse loodud installatsioon kutsub kogunema ühe omamoodi lõkke äärde. Ühes videotest on isegi näha nii põlevat tuld kui ka vahepeal kuulajatele pähe ronivaid leegikesi. Vahest on üheks iseäranis mõtestatud kohaks taoliste kokkutulemistega just vanalinn, mis vajab kogunejaid ehk isegi rohkem kui nemad teda.

linda kaljundi

Kuidas see teos sind end tundma pani?

☐ Rõõmsana ☐ Üllatunult ☐ Targemalt

☐ Ükskõikselt ☐ Kurvana ☐ Vihasena

☒ Muu:

Nagu selles ilmajäämishirmu ja rahulolu vahelises meeleseisundis, kui oled jäänud reede õhtul koju kassi alla kiiktooli tukastama.

Nagu lapsena ksülofonil Queeni lugusid õppides.

Nagu tundes juhuslikult ammustest aegadest tuttavat lõhna ja püüdes oma mälust selle allikat leida.

Nagu vestluses, kus tahaksid sisse lülitada subtiitrid.

Nagu kohates jaanilaupäeval inimtühjas trammis kajakat.

Nagu ärgates omas voodis, kui oled uinunud kusagil mujal.

Vanalinnad üle Euroopa on sattunud sarnasesse murenemismustrisse. Kunagine elu seeme, koht, kust linn alguse sai on elust ja rõõmust tühjenemas. Ka Tallinn pole erand. Vanalinna toovad melu peamiselt vaid turistid, kelle hulk on viimastel aastatel mitmeid kordi vähenenud. Vanalinn, Tallinna uhkus ja au, pole võõrastele otseselt oma ja omadele on ta muutunud võõraks.

Sellest kõneleb ka tühjade ruumide hulk vanalinnas. Kui aga hoone pole kasutuses, pole seal ka elu ega lootust. Tänavune Artishoki biennaal võiks samahästi olla ka linna avastusfestival. Kui tihti on näiteks võimalik sattuda või sihilikult sammud seada pikalt suletud olnud vanalinna hoone keldrisse?

Artjom Astrovi videotest koosnev triptühhon annab selleks küllaga põhjuseid.

Hüljatud paika, mis varasemalt on kasutusel olnud restoranina, on loodud kolm heliatmosfääri. Visualiseeritud muusika viib elektroonilisest heli sünnist akustiliste isiklike, isegi romantiliste hetkedeeni. Kõik need annavad ka ruumidele erilisema oleku, siin vormivad ruumi helid, aeglustavad, annavad hetkedele aega, loovad dialoogi ajaloolise hoone ja praeguse vahel.

Kolmest videost koosnevas teoses põimuvad heli, selle algimpulsid, aga ka kohaolu ja argisesse ruumi sobiv intiimsus. Artjomi teos loob silla ja dialoogi ruumi ning heli vahel, kuid tõstab esile muudki. Näiteks võiks arutada tühjade ruumide vahekasutuse üle, mis aitab püsiva lahenduse saabumiseni ruumil vitaalsena püsida. Vanalinna tühjades tubades võiks selliseid võimalusi enam kasutada. Artjom küsib oma installatsiooniga ka ruumi olemuse ja sellest tulenevate eelhoiakute kohta. Kas galeriis suhtuksime teosesse teisiti ja võtaksime sisse teistsuguse hoiaku? Kas teadmine, et viibime institutsionaalses ruumis, tõmbaks kuidagi eriliselt krampi? Vanalinna maja keldris, mis pole kunsti eksponeerimiseks mõeldud, tekib aga eriline ja nihkes õhustik, mis vabastab ja tegeleb intiimsusega, mida avalikus ruumis pole võimalik saavutada.

Eelkõige on see mingi aeglaselt mööda keha valguv soojus, mis saab alguse õlgadest ja vajub ühtlaselt laiali. Jalad ja käed muutuvad raskeks, nagu valataks mu keha minust tühjaks ja siis täis peenikest liiva või soola. See soojus on turvaline, aga siis hakkab kartma: äkki ma ei saa end enam liigutada.

Enne kui see mõte lõpeb olen ühes trepikojas, ma ei tea, mis majas, linnas, sajandis või maailmas, aga selles mõttes tuttavas, et see on tavaline trepikoda. Hämar. Punaseks lakitud käsipuu. Lähen üles ja mööda mingit koridori edasi ja edasi ja edasi, kuulen hääli, kaugelt kumab soe valgus. Jõuan ukseni, ei, lihtsalt olen järsku järgmises ruumis. On väga soe, aga üldse mitte lämbe, see on tulesoojus.

Suures madalas ruumis on palju inimesi ja ma tean, et nad on tuttavad, aga ma ei näe kellegi nägu. Kõikide näod oleks justkui ära udutatud ja samas nad nagu vaataks ja naerataks, aga kohe järgmisel hetkel valguvad laiali. Kui ma nende poole vaatan, siis hetk enne päriselt nägemist, isegi mitte hetk vaid sajandik hetkest, siis ma peaaegu et näen neid. Ettenägemishetk. Aga kui mu pilk päriselt nendeni jõuab, on nägu kadunud. Isegi läbi une meenub mulle, et ükskord öeldi, et kõik, mida ma näen, toimub minevikus.

Seisan lävel ja ei julge edasi minna, ma ei karda neid nägudeta inimesi, vaid hoopis

mida siis

seda heli vist. Sest ma ei saa aru, kust see tuleb. See on kõikehõlmav ja ma arvan, et see hääli on minu sees, et see on mu kihutava vere hääli, aga verekohin ei tohiks niimoodi krabiseda. Võib-olla tuleb see hääli põrandast ja levib jalgade kaudu. Taktiline heli. Kui ma sellest aru saan, panen silmad kinni ja hakkab vaikselt liikuma. Harjun, muutun julgemaks. Ma tunnen heli, tunnen nägusid. Mu sõrmed, põlved, juukseotsad tunnevad ära iga inimese selles ruumis. Hakkab jooksuma ja jooksen

ja jooksen

ja jooksen, ruum ja inimesed ja soojus kaovad, jooksen vastutuult. Avan silmad ja seisan võõras linnas võõra maja katusel. Päike loojub või tõuseb. Loojub ja tõuseb.

mia maria rohumaa

Tere, Mart!

New Yorgis olevat üks ruum, mis on maast laeni täidetud sinakas-roosa maheda valgusega ning kus kõlab aastast aastasse vaid üks sinosoidne helilaine, üks toon, üks tõusev ja langev pinin. Midagi ventilatsiooni või mõne köögiseadme undamise taolist, ainult et kõrvale mõnus kuulata. Sinna ruumi võib minna, seal võib olla, pikutada, rahuneda, võib-olla võib seal isegi magada. See on koht keset miljonilinna, mis annab võimaluse melust kõrvale astuda, peatuda ja ühenduda... millega siis?

Igatahes mulle tundub, et midagi sellist võiks olla ka Artjom Astrovi kunstiteoses, installatsioonis Hopneri maja keldris. Seal on kolm videot, igal oma kese ja eesmärk: üks hakib heli tükkideks, teine lustib nendega ning kolmandas näeb kitarrist sisemisest perspektiivist heli füüsilist kuju (ehk kitarrikeelte vibreerimist).

Ma mõtlesin, kuidas sulle sellest ruumikogemusest kõige parem ülevaade anda, kuidas sa võiksid tabada Artjomi *vibe*'i, ja pakun välja, et tee nii: pane elektriradikas tööle, see, mis seisab sinu arvutitoa akna all. Keera maksimumi, keera kohe nii, et tuli lõõmab. Kuulata! Radikas praksub, plõksub ja ragiseb, ta võitleb tuppä tungiva külmaga, ent võidab ja soe õhk täidab kogu toa. On mõnus. Leia kapist üles see üks vinüül, mis jääb alati seda ühte konkreetset kohta kordama. Kuula, kuidas see kordus laulusõnu moonutab, hakib, lõigub. Ning viimaks palu alumisel naabril (sellel, kes kogu aeg klaverit mängib... kahjuks) vahelduseks kitarrist proovida. Las ta tõmbab julgelt näppudega üle keelte, sina vaid kuulata. Ja siis - hängi!

Umbes selline veidrate helide maailm on ka siin Tallinnas, Hopneri maja all.

Kus siin see kunst on? Mulle endale tundub, et tähelepanu juhtimises, suunamises kuulatama heli, selle erinevaid vorme, katkestusi, väljalõikeid, murdeid, segunemisi reaalsusega. Artjom ei näita meile kellegi teise elu, mõnda teistsugust poliitilist võimalikkust või alternatiivajalugu, vaid meie endi ümber asetseva maailma kummalisust, veidrust, teistsugusust. (Heli)maailma, mille keskel me võiksime elada, kui me vaid sellele tähelepanu osutaksime.

Homseni
Oliver

* „Kirjad Mardile“ on minu katse seletada Kesk-Eestis elavale pimedale sõbrale, mida kõike võib 9. Artishoki biennaalil näha, kuulda ja kogeda. Kui tema ei jõua biennaalile, tuleb biennaal viia temani.

Kui palju mäletad sa meie esimesest kohtumisest Anu ja Lieveni stuudios toimunud peol? Ei tea, kas sulle tundus ka, et jõudsime sügavalt helikunstist rääkimise juurde, nii mu enda kui sinu tegevuste arutamiseni, üllatavalt kiiresti? Ja kas teadsid, et meist vestlemas tehti üks pilt, kus mu nägu näeb välja, nagu avaksid sa mulle parajasti elu mõtet? Ja paku, kas see tekitas segadust või ei?

Mis sa arvad – alustame baasküsimustest? Ja läheme aina sügavamale?

Mitu tundi sul teoste loomiseks läks? Saan aru, et enamik videotest olid sul juba varem kõvakettal, eks? Ja skoor, millega sa videot „Juice“ alustad, on aastast 2022, või on see sinna lihtsalt juurde kirjutatud?

Milliseid sidemeid sa ise nende kolme video vahel tajud? Need värvid? Elementide kordus nende tühistamiseni? (Tühistati need lõpuks?) Heli ja visuaali vahel klapitamise, vahel kontrapunktidena teineteise vastu seadmine? Lõbus katsetamisnauding ja usaldus selle suhtes, et küll vaataja või kirjutaja mingid seosed nende vahele tekitab? Usaldasid, et äkki piisab juhusest ja mingist taotlusekillust, küll ülejäänu ise koha leiab? (Kes otsib, see leiab?)

Oled teiseks tasandiks valmis?

Mis sa arvad – milliseid inimesi su teosed huvitada võiksid? Heliinimesi ja noori kunstnikke nagu sina, neid, kellele meeldib igasugu programmides ringi kolada ja nuppe vajutada, vaatamaks, mis juhtub? Neid, kelle jaoks on kunst igapäevase elu üks kõrvalprodukte, äkki isegi selle jäädvustus? Kas sellest usk su kõvakettal konutava materjali väärtuslikkusesse, tähenduslikkusesse? Kes seda lugeda oskama peaks? Need, kellel pole kuskile kiiret?

Ja äkki sobiks nüüd kolmandale korrusele liikuda? Tahad sa?

Ehk oskad mulle öelda: mis mõju sa oma tööil kujutad kogejale olevat? Mis selle mängu mõte on? Ja mis on need nõudmised, need karmid küsimused, mida sina endalt selle teose loomise käigus küsisid? Kuidas teada, kas meie töö siin, selle üle juurdlemine, selle süvenenult mõtestamine üldse vilja saaks kanda? Oled sa meie suure mõttetöö ära teeninud?

Milline on su suhe täpsuse, artikuleerituse, otsuse tegemiseks vajaliku julmusega? Kust läheb piir kunstilise ambivalentsuse ja arguse vahel?

Tervitades, Sanna

Artjom Astrovi loodud installatsioon kolmest videost on oma ülesehituselt „manipulatiivne”. Seda sõna kasutan ma siin mitte hinnangulises tähenduses (ja ka siis ei näeks ma selles midagi halba), vaid tehnilises. Astrov manipuleerib nimelt reaalsusega ja teeb seda kahel tasandil. Visuaalne kasutab mikroskoobile omast loogikat. Meile näidatakse nii pisiasju kui ka suuremaid plaane kohati vägagi nõudliku nurga alt ja kui meile teises videos tuuakse kaminas põlevad puuhalud pildiliselt väga lähedale, on tulemusel kaasas natuke ehk häirivadki hallutsinatsioonid – just nagu siis, kui uuriksime mikroskoobiga mingit lihtsat looduslikku objekti. Muusika puhul on mudeliks kordus, tegelikult mikroskoobimeetodi sugulane. Kõlafraasid – nii elektrilised kui ka akustilised, kõik toimelt aeglased – takerduvad iseendasse. On parem, kui te oskate keskenduda, kuigi seegi ei taga otseselt seda, mida me oleme harjunud naudinguks pidama.

tõnis kahu

